

Sectorplan 4 Gescheiden ingezameld papier en karton

I Afbakening

Dit sectorplan heeft betrekking op gescheiden ingezameld papier en karton van zowel huishoudens als van bedrijven. Gescheiden ingezameld papier en karton (van huishoudens en bedrijven) bestaat in hoofdzaak uit kranten, drukwerk, tijdschriften, grafisch papier (van printers en kopieerapparaten), papier en kartonnen verpakkingen en snijafval.

Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan.

Voor deze afvalstoffen	zie...
Niet gescheiden ingezameld papier en karton	Sectorplan 1: Huishoudelijk restafval (inclusief grof) Sectorplan 2: Restafval van bedrijven
Ontinkingsresidu en papierslib	Sectorplan 3: Procesafhankelijk industrieel afval
Rejects (zoals nietjes, paperclips, touw en kunststof tijdschriftomhulsels die vrijkomen bij de bewerking van gescheiden ingezameld papier en karton)	Sectorplan 3: Procesafhankelijk industrieel afval
Verpakkingen algemeen en drankenkartons	Sectorplan 41: Verpakkingen algemeen

II Minimumstandaard voor verwerking

De minimumstandaard voor het be- en verwerken van gescheiden ingezameld papier en karton is nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik.

Voor papier en karton dat niet voor materiaalhergebruik geschikt is, bijvoorbeeld nat of sterk vervuild papier en karton, is de minimumstandaard verbranden als vorm van verwijdering.

III In- en uitvoer

Als gescheiden ingezameld papier en karton als Groene lijst-afvalstof kan worden aangemerkt, is de procedure voor (voorlopige) nuttige toepassing beschreven in [paragraaf 12.3](#) van het beleidskader.

Voor in- en uitvoer voor (voorlopige) verwijdering, en die gevallen waarin voor (voorlopige) nuttige toepassing sprake is van de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming, zijn het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures opgenomen in hoofdstuk '[Toetsingskader in- en uitvoer](#)' van het beleidskader. De uitwerking voor gescheiden ingezameld papier en karton is:

(Voorlopige) verwijdering

Uitvoer voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Uitvoer is voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten is in beginsel niet toegestaan, omdat nuttige toepassing mogelijk is, tenzij aangetoond is dat materiaalhergebruik vanwege aard of samenstelling redelijkerwijs niet mogelijk is.

Invoer voor storten is op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen in beginsel niet toegestaan.

Invoer voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten is in beginsel niet toegestaan, omdat de verwerking niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard, tenzij is aangetoond dat materiaalhergebruik vanwege aard of samenstelling redelijkerwijs niet mogelijk is.

(Voorlopige) nuttige toepassing

Uitvoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor gescheiden ingezameld papier en karton geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen omdat nuttige toepassing of, als gescheiden ingezameld papier en karton niet als materiaal herbruikbaar is, verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.

Invoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

Omvang afvalstof

De totale productie aan gescheiden ingezameld papier en karton in de afvalfase in Nederland bedraagt ongeveer 2.700 kton (situatie 2006). Dit is inclusief papieren en kartonnen verpakkingen.

Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

Indicatief overzicht van Euralcodes

150101; 200101

Een meer uitgebreide toelichting op de relatie tussen Euralcodes en de verschillende onderdelen van het LAP vindt u [hier](#). In de [Regeling integrale tekst Afvalstoffenlijst](#) treft u niet alleen de totale lijst met Euralcodes aan, maar tevens de manier waarop in concrete gevallen de van toepassing zijnde Euralcode moet worden bepaald. In artikel 4 van de [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) is uitgewerkt hoe moet worden omgegaan met zogenaamde complementaire categorieën, waarbij afhankelijk van de situatie soms een code moet worden gekozen voor gevaarlijk afval en in andere gevallen een code voor niet-gevaarlijk afval. Beide regelingen zijn nog eens verder uitgewerkt en toegelicht in de door VROM uitgegeven [Handreiking Eural](#).

Monitoring

De monitoring van gescheiden ingezameld papier en karton vindt jaarlijks plaats op basis van de gegevens van de Stichting PRN/FNOI, CBS-enquête Gemeentelijk afval en de bedrijfsafvalstoffenstatistiek van het CBS. Hiermee wordt inzicht verkregen in de door en/of in opdracht van gemeenten en/of bedrijven ingezamelde hoeveelheden papier. SenterNovem Uitvoering Afvalbeheer rapporteert jaarlijks over de [monitoring en de resultaten](#).

V Overwegingen bij de minimumstandaard

BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor gescheiden ingezameld papier en karton zijn de in het kader van de [IPPC-richtlijn](#) opgestelde 'BBT-referentiedocumenten (BREF's) betrokken. Deze documenten zijn in de [Regeling aanwijzing BBT-documenten](#) aangewezen als documenten waarmee rekening gehouden moet worden bij het bepalen van de BBT.

De BREF pulp en papierindustrie bevat als BBT aangemerkte bepalingen voor papier en karton. Deze bepalingen gaan over de procestechnische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor de verbranding van restafval van bedrijven, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd. De IPPC-richtlijn en daarop gebaseerde BREF's hebben dan ook geen gevolgen voor de formulering van de minimumstandaard.

Hoogwaardigheid van verwerking

De minimumstandaard voor gescheiden ingezameld papier en karton sluit aan bij het streven naar het sluiten van kringlopen en het nuttig toepassen van afvalstoffen op een zo hoogwaardig mogelijke wijze met zo min mogelijk verlies aan kwaliteit (zie ook het hoofdstuk '[Ketengericht afvalbeleid](#)' van het beleidskader). Verwerking van gescheiden ingezameld papier en karton volgens de minimumstandaard vermindert het gebruik van primaire grondstoffen, zonder dat bewerkingen van de reststoffen nodig zijn die grote negatieve gevolgen voor het milieu hebben. De minimumstandaard is daarom milieuhygiënisch gezien gewenst.

Partijen die vanwege technische oorzaken niet voor materiaalhergebruik in aanmerking komen, mogen worden verbrand. Te denken valt aan nat of sterk vervuild papier en karton zoals gebruikte koffiefilters, carbonpapier en geplastificeerd papier. Veelal worden dergelijke papierstromen

overigens niet gescheiden ingezameld en horen dan in andere sectorplannen thuis. In die gevallen dat partijen gescheiden ingezameld papier ongeschikt zijn voor materiaalhergebruik is verbranden toegestaan, maar in de vergunningen voor deze alternatieven wordt bij de acceptatiegrenzen aandacht besteed aan het voorkomen van verbranden van partijen die wel voor materiaalhergebruik in aanmerking komen.

Relatie tot de praktijk in Nederland

De minimumstandaard sluit aan bij een bestaande wijze van verwerking en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.

Relatie minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

Het niveau van verwerking dat in de minimumstandaard is vastgelegd komt overeen met de gangbare wijze van verwerking in het buitenland. De minimumstandaard leidt daarom niet tot een ongelijk speelveld tussen Nederland en de omringende landen.

Kosteneffectiviteit

Gescheiden inzamelen en vervolgens nuttig toepassen is doorgaans goedkoper dan integrale inzameling en verwijderen door verbranding. Daarmee is de minimumstandaard kosteneffectief.

Specifieke aspecten/ontwikkeling

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard niet gewijzigd.

De wijze waarop de verwerking volgens de minimumstandaard moet worden uitgevoerd en de maximale milieu-effecten die daarbij mogen optreden zijn vastgelegd in het Besluit beheer verpakkingen en papier en karton. Dit is een extra waarborg dat verwerking volgens de minimumstandaard milieuhygiënisch verantwoord is.

VI Beleid en regelgeving

Preventie en ketengericht afvalbeleid

Bedrijven spelen een belangrijke rol bij het realiseren van afvalpreventie van papier en karton. Dat kan door bij het ontwerp rekening te houden met de milieubelasting van een product in de afvalfase. Verpakkingen zijn bijvoorbeeld in de loop van de tijd lichter geworden of van vorm veranderd, waardoor voor dezelfde inhoud minder materiaal nodig is.

In het [Besluit beheer verpakkingen en papier en karton](#) is bepaald dat de producent of importeur maatregelen neemt ter bevordering van het verminderen van de gewichtshoeveelheid en de schadelijkheid voor het milieu van verpakkingen of papier en karton, die er in ieder geval op gericht zijn dat:

1. zo weinig mogelijk verpakkingsmateriaal of papier en karton wordt gebruikt,
2. een verpakking of papier en karton zodanig wordt ontworpen dat nuttige toepassing wordt vergemakkelijkt,
3. zoveel mogelijk hergebruikt materiaal in nieuwe verpakkingen of papier en karton wordt toegepast, en
4. het ontstaan van zwerfafval zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Papier en karton is één van de stromen die is geselecteerd als prioritaire stroom in het programma 'Ketengericht Afvalbeleid'. Met dit programma moet de milieudruk over de hele materiaalketen worden verminderd, waarbij zowel de afvalfase als eerdere fasen (winning van grondstoffen, productie, gebruik) worden betrokken. Enerzijds kan dit leiden tot concrete maatregelen tot afvalpreventie. Daarnaast worden ook maatregelen beschouwd die ergens in de materiaalketen aangrijpen en op die plaats in de keten danwel elders in de keten leiden tot een lagere milieudruk van het geheel. Zie voor verdere uitwerking hoofdstuk '[Ketengericht afvalbeleid](#)' van het beleidskader.

EU-regelgeving en beleid

Richtlijn verpakkingen en verpakkingsafval

Op papier en kartonnen verpakkingen is de [Europese richtlijn verpakkingen en verpakkingsafval](#) van toepassing. Deze richtlijn is in Nederland geïmplementeerd in het Besluit beheer verpakkingen en papier en karton (zie hieronder).

Richtlijn storten

De [Europese Richtlijn storten](#) bevat het voorschrift dat in 2018 de hoeveelheid gestort biologisch afbreekbaar stedelijk afval maximaal 35 gewichtsprocent mag bedragen van de hoeveelheid die in 1995 werd ingezameld. Stedelijk afval is in deze betekenis al het afval dat door of namens overheden wordt ingezameld en betreft in ieder geval afval van huishoudens, maar daarnaast ook een deel van het afval van bedrijven.

Nederland voldoet al aan deze doelstelling door onder meer het gescheiden inzamelen van groente-fruit- en tuinafval van huishoudens, organisch afval van bedrijven en papier en karton van huishoudens en bedrijven. Daarnaast draagt het feit dat de minimumstandaarden voor restafval van huishoudens en bedrijven en voor afval van onderhoud van openbare ruimten storten niet toestaan bij aan het halen van deze doelstelling.

Nationale regelgeving en beleid

Besluit beheer verpakkingen en papier en karton

Het [Besluit beheer verpakkingen en papier en karton](#) regelt dat de producent of importeur zorg draagt voor de gescheiden inname van papieren en kartonnen verpakkingen en papier en karton niet zijnde verpakkingen die vrijkomen bij het huishoudelijk afval. De producent of importeur is ervoor verantwoordelijk dat per kalenderjaar van de door hem in Nederland in het voorgaande jaar afgezette hoeveelheid verpakkingen van papier en karton, ten minste 75 gewichtsprocent als materiaal wordt hergebruikt. Hetzelfde percentage materiaalhergebruik geldt voor papier en karton niet zijnde verpakkingen. Het besluit is voor papier en karton, niet zijnde verpakkingen, nog niet in werking getreden

Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen

In het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) is een stortverbod opgenomen voor papier en karton (categorie 9).

Afvalbeheersbijdrage

De Wet milieubeheer kent in artikel 15.10 de minister van VROM de bevoegdheid toe een overeenkomst tot het afdragen van een afvalbeheersbijdrage algemeen verbindend te verklaren. Producenten en importeurs kunnen de minister verzoeken dat te doen. Van deze mogelijkheid wordt door het bedrijfsleven gebruik gemaakt ter financiering van al dan niet vrijwillige initiatieven van producentenverantwoordelijkheid.

Op initiatief van producenten en handelaren is op vrijwillige basis in Nederland een systeem opgezet voor het structureel en verantwoord inzamelen en recyclen van papier en karton (anders dan verpakkingen). De overeenkomst inzake de afvalbeheersbijdrage voor papier en karton 2006 is gesloten tussen het Koninklijk Verbond van Grafische Ondernemingen, het Nederlands Uitgeversverbond, de Vereniging van Papier Groothandelaren, de Stichting van Leveranciers van Hygiënische Papierproducten, de Stichting Verwijderingsfonds en de Stichting Papier Recycling Nederland.

Het systeem van inzameling en hergebruik wordt bekostigd door de afvalbeheersbijdrage die de Stichting Verwijderingsfonds met toestemming van het ministerie van VROM heft op papier en karton. Deze beheersbijdrage geldt niet voor papieren en kartonnen verpakkingen (zie hiervoor sectorplan 41 '[Verpakkingen algemeen](#)').

VII Achtergronden bij in- en uitvoer

Indeling op basis van Groene lijst van afvalstoffen

Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van codes van de Groene en Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage III respectievelijk bijlage IV van [Verordening \(EG\) 1013/2006](#)) die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. De codes zijn ontleend uit de bijlagen van het [Verdrag van Bazel](#) en het [OESO-besluit](#).

Als een code van de Groene lijst van afvalstoffen van toepassing is, hoeft voor de overbrenging van die afvalstoffen de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming niet te worden gevolgd, mits de afvalstoffen worden overgebracht:

- voor nuttige toepassing, en
- tussen landen die partij zijn bij het OESO-besluit, of
- naar een niet-OESO-land dat op grond van [Verordening \(EG\) 1418/2007](#) heeft aangegeven deze afvalstoffen te willen ontvangen zonder voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming.

Bij de overbrenging moet wel informatie aanwezig zijn als bedoeld in artikel 18 van Verordening (EG) 1013/2006 (een ingevuld formulier uit bijlage VII). De procedure is beschreven in hoofdstuk ['Toetsingskader in- en uitvoer'](#) van het beleidskader.

Als in Verordening (EG) 1418/2007 voor de overbrenging van afvalstoffen van de Groene lijst is aangegeven dat voor de overbrenging van die afvalstoffen de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming moet worden gevolgd, dan is deze procedure vereist. De procedure is beschreven in hoofdstuk ['Toetsingskader in- en uitvoer'](#) van het beleidskader.

Indicatief overzicht van codes op basis van de Groene lijst

Codes op basis van bijlage IX van het Verdrag van Bazel	B3020
---	-------

Vermeld de code van de Groene lijst altijd bij kennisgevingen.

VIII Verdere informatie

- Stichting Papierrecycling Nederland ([PRN](#))
- Federatie Nederlandse Oudpapier Industrie ([FNOI](#))